Recenzavimas

Visus AAAV pateiktus mokslinių straipsnių ir meninių tyrimų pristatymų rankraščius pirmiausia peržiūri sudarytojas ir (arba) AAAV Redakcinė kolegija ir įvertina, ar jie parengti laikantis Gairių AAAV autoriams ir ar gali būti recenzuojami. Jeigu rankraščio kokybė yra nepakankama arba jis neatitinka numerio temos ar žurnalo krypties, sudarytojas gali jį atmesti be recenzavimo arba prašyti autoriaus jį pataisyti ar papildyti, argumentuotai informuodamas apie trūkumus. Pastebėjęs tyrimų ar publikavimo etikos pažeidimų, sudarytojas kreipiasi į Redakcinę kolegiją dėl tolesnių veiksmų.

AAAV pateiktų straipsnių rankraščių recenzavimas yra vienpusiškai anoniminis (*single-blind peer review*) – recenzentams autorių tapatybė yra žinoma, tačiau autoriams recenzentų tapatybė nėra atskleidžiama, nebent patys recenzentai pageidautų kitaip. Siekdami užtikrinti sklandžią ir kokybišką recenzavimo eigą, reikalingą anonimiškumą bei išvengti nepublikuotų rankraščių sklaidos recenzavimo metu, AAAV numerių sudarytojai, Redakcinė kolegija ir kiti rengimo procese dalyvaujantys asmenys privalo laikytis publikavimo etikos reikalavimų bei Gairių AAAV sudarytojams.

Recenzavimo eiga

- Per 1 savaitę nuo recenzavimui tinkamo rankraščio gavimo datos sudarytojas pateikia jį recenzuoti. Kartais tinkamų recenzentų paieška gali užtrukti ilgiau, jeigu straipsnyje nagrinėjama labai specifinė ir itin mažai tyrinėta tema.
- Kiekvieną straipsnio rankraštį įvertina mažiausiai du recenzentai. Numerio sudarytojas ir kitų straipsnių rankraščių, pateiktų publikuoti tame pačiame numeryje, autoriai negali būti recenzentais. Vienas recenzentas gali recenzuoti ne daugiau kaip du tam pačiam numeriui pateiktus straipsnių rankraščius.
- Sudarytojas arba Redakcinė kolegija parenka recenzentus, atsižvelgdami į jų kompetenciją tyrimų srityje ir temos išmanymą. Mokslinio straipsnio recenzentas privalo turėti daktaro laipsnį, meninio tyrimo pristatymo recenzentas privalo turėti daktaro

laipsnį arba būti pripažintas menininkas. Sudarytojas gali kreiptis į Redakcinę kolegiją pagalbos ieškant ir parenkant tinkamus recenzentus.

- Rekomenduojamas laikotarpis, per kurį recenzentas turėtų pateikti savo recenziją, yra nuo 2 iki 4 savaičių. Recenzijos rašomos patvirtintose AAAV recenzijos formose, kurios parenkamos atsižvelgiant į straipsnio rankraščio kalbą (lietuvių ar anglų kalba) ir tipą (mokslinis ar meninis tyrimas).
- Recenzentas parengtą recenziją siunčia elektroniniu paštu tam numerio sudarytojui arba atsakingam Redakcinės kolegijos nariui, su kuriuo tarėsi dėl recenzavimo.
- Esant prieštaringoms recenzijoms (vienas iš recenzentų rekomenduoja straipsnio rankraštį atmesti, o kitas – priimti arba priimti po nedidelių pataisymų, arba persvarstyti po esminių pataisymų), sudarytojas ieško trečio recenzento arba straipsnio rankraštį papildomai perskaito ir įvertina vienas iš Redakcinės kolegijos narių. Jeigu du recenzentai iš trijų arba vienas recenzentas ir atsakingas Redakcinės kolegijos narys rekomenduoja rankraštį atmesti, jis turi būti atmestas.
- Recenzijos autoriui siunčiamos tik gavus abiejų recenzentų įvertinimus, o prieštaringų recenzijų atveju – gavus trečiąjį įvertinimą.

Gairės recenzentams

- Įspėkite sudarytoją ir / arba Redakcinę kolegiją apie bet kokį galimą asmeninį ar finansinį interesų konfliktą ir atsisakykite recenzuoti rankraštį, jei yra tokio konflikto tikimybė.
- Išlaikykite recenzavimo proceso konfidencialumą: nesidalinkite, neaptarinėkite ir neatskleiskite recenzuojamame rankraštyje ar jo sudedamosiose dalyse (pvz., anotacijoje, santraukoje) pateiktos informacijos trečiosioms šalims, be Redakcinės kolegijos sutikimo neviešinkite ir trečiosioms šalims neperduokite savo recenzijos, nesiųskite jos rankraščio autoriui.
- Necituokite savo paties darbuose, neviešinkite ir niekaip kitaip neskleiskite jums pateikto nepublikuoto rankraščio.
- Savo įvertinimą pateikite numerio sudarytojo ar Redakcinės kolegijos atsiųstoje AAAV recenzijos formoje, laikydamiesi joje duotų gairių. Net jeigu esate anksčiau recenzavę

rankraščius žurnalui AAAV, naudokitės tik sudarytojo kartu su rankraščiu atsiųsta recenzijos forma, nes formos gali būti atnaujintos.

- Papildomus komentarus, jeigu reikia, galima pateikti ir straipsnio rankraštyje: pasirūpinkite, kad jie būtų anonimizuoti arba paprašykite tai padaryti numerio sudarytoją.
- Recenziją rašykite ta kalba, kuria buvo pateiktas rankraštis, nepriklausomai nuo rankraščio autoriaus tautybės.
- Stenkitės pateiktą darbą įvertinti kuo išsamiau, atsižvelgdami į toliau pateiktus vertinimo kriterijus. Savo komentarus, tiek kritinius, tiek pritariančius, pagrįskite.
- Recenzijoje venkite asmeninių komentarų, arogantiškos, įžeidžiančios, pašaipios ar žeminančios kalbos. Kritika tekstui yra būtina, tačiau ji turi būti pagrįsta ir konstruktyvi, pateikta pagarbiai ir laikantis mokslinių diskusijų tono.
- Recenzijoje venkite bet kokių užuominų ar komentarų, kurie leistų rankraščio autoriui nuspėti jūsų tapatybę. Jeigu dėl tam tikrų aplinkybių pageidaujate autoriui atskleisti savo tapatybę, suderinkite tai su numerio sudarytoju arba Redakcine kolegija. Recenzento pageidavimu ir sudarytojo bei Redakcinės kolegijos sutikimu recenzento tapatybę atskleisti galima tada, jeigu tai padėtų labai pagerinti rankraščio kokybę arba sudarytų sąlygas tolesnei viešai mokslinei diskusijai.
- Laikykitės sutartų recenzavimo terminų ir sąlygų. Nedelsdami informuokite numerio sudarytoją, jeigu dėl nenumatytų aplinkybių paaiškėja, kad nepavyks recenzijos parengti laiku.

Vertinimo kriterijai

- Vertindami atsižvelkite į šiuos aspektus:
    - iškeltų tezių ir tikslų aiškumas;
    - tyrimo reikšmingumas ir išsamumas;
    - teorinio diskurso aktualumas;
    - tyrimo metodikos ir duomenų tikslingumas;
    - mokslinių ir kitų šaltinių tinkamumas;
    - išvadų pagrįstumas;
    - straipsnio struktūros ir argumentacijos nuoseklumas;

- kalbos ir stiliaus kokybė.

- Jeigu recenzuojamas meninio tyrimo pristatymas, reikia atkreipti dėmesį, kad tyriminė praktika pateiktame darbe gali būti sėkmingai atskleista net ir be įprastų akademinių parametrų. Jeigu taip yra jūsų recenzuojame darbe, įvertinkite, ar akademinių kriterijų nepaisymas daro žalą pateikto darbo kokybei.
- Pasidomėkite AAAV autoriams keliamais reikalavimais ir įsitikinkite, kad teigiamą įvertinimą gavęs rankraštis atitinka leidyklos standartus.
- Įvertinę darbo privalumus ir trūkumus, pasiūlykite, kaip jį patobulinti, jeigu tai yra įmanoma, ir pateikite savo rekomendaciją: A. Priimti; B. Priimti po nedidelių pataisymų; C. Persvarstyti po esminių pataisymų; D. Atmesti.
- Išsakykite sudarytojui ir (arba) Redakcinei kolegijai bet kokius įtarimus dėl tyrimų ir publikavimo etikos pažeidimo, pavyzdžiui:

    - rankraštis akivaizdžiai panašus į jau paskelbtą arba tuo pačiu metu kitur publikavimui pateiktą rankraštį;
    - įtariate, kad nurodyti ne visi prie tyrimo ar rankraščio rengimo reikšmingai prisidėję tyrėjai ar specialistai, kad tarp autorių nurodyti mokslininkai, kurie prie tyrimo nėra prisidėję arba jų indėlis yra antraeilis;
    - pastebėjote plagijavimą, netikslų citavimą ar nenurodytas citatas iš kitų mokslininkų darbų;
    - rankraštyje kartojasi faktinės klaidos, klaidinantys nepagrįsti teiginiai, manipuliuojama duomenimis arba duomenys buvo surinkti arba jais naudojamasi neetiškai;
    - rankraščio kalba yra įžeidžianti, pašaipi, žeminanti ar diskriminuojanti, jame yra į kitus tyrėjus (ne jų tyrimus) nukreiptos asmeninės kritikos;
    - pastebėjote kitus tyrimų ir publikavimo etikos pažeidimus.